

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА «КРОК»**

Кафедра Міжнародних відносин та журналістики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Н.М. Літвін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до фаху

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський) рівень

спеціальність 061 Журналістика

освітня програма Журналістика

навчальний підрозділ кафедра міжнародних відносин та журналістики

Мова навчання українська

РОЗРОБНИКИ

О.І. Трухачов, доцент, к. політ. наук, доцент	
---	---

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО КАФЕДРОЮ

Протокол №1

від «27» серпня 2018 р.

Завідувач кафедри

Д.І. Ткач

© Університет «КРОК», 2018 рік

©Трухачов О.І., 2018 рік

Київ – 2018 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Призначення дисципліни	Обсяг дисципліни	Характеристика дисципліни	
Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u> <u>рівень</u>	Кредити ECTS / Години 4/120 під час теор. навч. (у сер. на тиждень) - 2 год., у період сесії - 2 год.	Обов'язкова дисципліна	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Галузь знань <u>06 Журналістика</u>	Кількість розділів - 2	Курс / Триместр (семестр)	
		1/1	1/1
Спеціальність <u>061 Журналістика</u>	Кількість тем - 10	Лекції, години	
		14	10
Освітня програма: <hr/> <i>Журналістика</i>	Форма підсумкового контролю - екзамен	Практичні, семінарські, заняття, год.	
		14	10
		Самостійна робота, години, питома вага	
		62/70%	70/85%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Вступ до фаху "Журналістика"» є ознайомлення студентів освітньої програми "Журналістика" зі своєю майбутньою спеціальністю.

Завдання :

- надання студентам чітких уявлень щодо спеціальності "Журналістика";
- ознайомлення з програмою підготовки бакалаврів з журналістики;
- формування у студентів понять щодо ролі журналіста та журналістики у суспільстві;
- вивчення теоретичних та практичних підходів щодо діяльності в галузі журналістики.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- структуру вищої освіти в Україні;
- основні методи та форми навчання у ВНЗ;
- основні функції журналістики;
- основи комунікаційної теорії;
- наукові напрямки вивчення журналістики;
- головні жанри журналістських матеріалів;
- професійні норми фахової діяльності;
- етичні принципи діяльності журналіста;
- правові основи функціонування медіа.

Вміти:

- тлумачити рівні вищої освіти в Україні;
- характеризувати основні напрямки журналістської освіти;
- характеризувати виробничі функції та рівні професійної діяльності;
- визначати жанри журналістських матеріалів;
- застосовувати комунікаційні навички у професійній сфері;
- застосовувати етичні стандарти у фаховій діяльності;
- використовувати правові засади при виконанні професійних завдань.

Після вивчення дисципліни у студентів мають бути сформовані компетентності:

- ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- СК01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль І. ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Вступ

1. Цілі та завдання дисципліни.
2. Індивідуальні завдання.
3. Форми проміжного та підсумкового контролю.

Тема 1-1. Характеристика спеціальності "Журналістика"

1. Загальна характеристика спеціальності "Журналістика".
2. Кваліфікація та первинні посади.
3. Типові завдання діяльності та уміння випускника-бакалавра.
4. Типові завдання діяльності та уміння випускника-магістра.
5. Нормативна та вибіркова частини програми підготовки фахівців з журналістики.

Тема 1-2. Структура системи вищої освіти в Україні

1. Поняття та особливості вищої освіти. Загальна характеристика системи вищої освіти в Україні.

2. Вищі навчальні заклади: поняття, види. Рівні акредитації.
3. Структура вищої освіти в Україні. Освітньо-кваліфікаційні рівні.
4. Виробничі функції та рівні професійної діяльності.

Тема 1-3. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах

1. Форми проведення навчального процесу.
2. Лекція як складова процесу навчання
3. Семінарські та практичні заняття.

Тема 1-4. Психологічні основи навчання у вищій школі

1. Проблематика «розуміння» та «засвоєння» навчального матеріалу.
2. Соціально-психологічні елементи навчальної діяльності.
3. Оперативна та довгострокова пам'ять.
4. Рівень розвитку пізнавальних процесів.

Тема 1-5. Самостійна робота студента

1. Підготовка та планування виконання завдань самостійної роботи.
2. Методи підбору та аналізу літературних джерел.
3. Використання сучасних пошукових систем у самостійній роботі.
4. Основні види самостійної роботи студента.

Змістовий модуль II.

ОСНОВИ ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ ОСВІТИ ТА ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 2-1. Підходи до визначення поняття "журналістика"

1. Проблематика визначення поняття "журналістика".
2. Соціальні функції журналістики.
3. Публіцистика як складова журналістики.

Тема 2-2. Науково – теоретичні підходи вивчення журналістики

1. Наукові напрямки вивчення журналістики.
2. Теорія комунікація як основа журналістської діяльності.
3. Теоретичні напрямки вивчення у галузі журналістики.
4. Практична складова у дослідженні журналістики.

Тема 2-3. Інформація складова журналістської діяльності

1. Загальна характеристика інформаційного розвитку людської цивілізації.
2. «Три хвилі» інформаційної революції.
3. Роль та місце інформації у журналістській діяльності.
4. Сутність інформаційно-аналітичної роботи.

Тема 2-4. Світові та вітчизняні підходи освіти у галузі журналістики

1. Світовий досвід журналістської освіти.
2. Національні підходи до навчання журналістів.
3. Основні напрямки освіти журналістів.
4. Новітні форми журналістської освіти.

Тема 2-5. Основи принципи журналістської діяльності

1. Професійні норми діяльності журналіста.
2. Етичні принципи журналіста.
3. Гуманістичні засади журналістської діяльності.
4. Етапи формування практичних навичок бакалавра з журналістики.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна/дистанційна форма					
	Сума а	у тому числі					Сума а	у тому числі				
		лек	п/с	лаб	інд	срс		лек	п/с	лаб	інд	срс
Вступ		1						0,5				

Змістовий модуль І. ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ											
Тема 1-1. Характеристика спеціальності “Журналістика	10,2	1	2			6,2	9	0,5	1		7
Тема 1-2. Структура системи вищої освіти в Україні	10,2	2	2			6,2	9	1	1		7
Тема 1-3. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах	8,2	1	1			6,2	9	1	1		7
Тема 1-4. Психологічні основи навчання у вищій школі	8,2	1	1			6,2	9	1	1		7
Тема 1-5. Самостійна робота студента	8,2	1	1			6,2	9	1	1		7
Усього годин:	45	7	7			31	75	5	5		35
Змістовий модуль ІІ. ОСНОВИ ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ ОСВІТИ ТА ДІЯЛЬНОСТІ											
Тема 2-1. Підходи до визначення поняття "журналістика"	10,2	2	2			6,2	9	1	1		7
Тема 2-2. Науково – теоретичні підходи вивчення журналістики	10,2	2	2			6,2	9	1	1		7

Тема 2-3 Інформація складова журналістської діяльності	8,2	1	1			6,2	9	1	1			7
Тема 2-4. Світові та вітчизняні підходи освіти у галузі журналістики.	8,2	1	1			6,2	9	1	1			7
Тема 2-5. Основи принципи журналістської діяльності.	8, 2	1	1			6,2	9	1	1			7
Усього годин:	45	7	7			31	75	5	5			35
Підсумковий контроль: диференційова ний залік	30											
Разом годин:	120	14	14			62	120	10	10			70

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1-1. Характеристика спеціальності «Журналістика».	2	1
2.	Тема 1-2. Структура системи вищої освіти в Україні.	2	1
3.	Тема 1-3. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах.	1	1
4.	Тема 1-4. Психологічні основи навчання у вищій школі.	1	1
5.	Тема 1-5. Самостійна робота студента	1	1
6.	Тема 2-1. Підходи до визначення поняття «журналістика».	2	1

7.	Тема 2-2. Науково – теоретичні підходи вивчення журналістики.	2	1
8.	Тема 2-3 Інформація складова журналістської діяльності.	1	1
9.	Тема 2-4. Світові та вітчизняні підходи освіти у галузі журналістики.	1	1
10.	Тема 2-5. Основи принципи журналістської діяльності.	1	1
	Разом	14	10

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1-1. Характеристика спеціальності «Журналістика».	6,2	7
2.	Тема 1-2. Структура системи вищої освіти в Україні	6,2	7
3.	Тема 1-3. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах	6,2	7
4.	Тема 1-4. Психологічні основи навчання у вищій школі.	6,2	7
5.	Тема 1-5. Самостійна робота студента.	6,2	7
6.	Тема 2-1. Підходи до визначення поняття «журналістика».	6,2	7
7.	Тема 2-2. Науково – теоретичні підходи вивчення журналістики.	6,2	7
8.	Тема 2-3 Інформація складова журналістської діяльності.	6,2	7
9.	Тема 2-4. Світові та вітчизняні підходи освіти у галузі журналістики.	6,2	7
10.	Тема 2-5. Основи принципи журналістської діяльності.	6,2	7
	Разом	62	70

7. Індивідуальні завдання

У межах часу самостійної роботи студентів передбачається виконання індивідуального навчально-дослідного завдання до розглянутих тем :

Зміст індивідуального навчально-дослідного завдання	Рекомендований час (години)
До теми №2	2

<p>Індивідуальне завдання «Наукові напрямки вивчення теорії журналістики»</p> <p>Підготувати доповідь на тему: « Науково - теоретичні напрямки вивчення журналістики», в якій мають бути висвітлені такі питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науки, які входять до складу вивчення журналістики. 2. Предмет дослідження кожної науки, що складають певний напрямок. 3. Науковці та їхні праці які презентують окремий напрямок. 	
<p>До теми №3</p> <p>Індивідуальне завдання «Навчальний процес у ВНЗ».</p> <p>Підготувати доповідь на тему «Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах», в якій мають бути висвітлені такі питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні характеристики навчального процесу у ВНЗ. 2. Складові навчального процесу. 3. Результати та оцінювання навчання у ВНЗ. 	2
<p>До теми №6</p> <p>Індивідуальне завдання «Інформаційні революції в історії людської цивілізації».</p> <p>Підготувати реферат на тему: «Етапи інформаційної революції», в якому мають бути висвітлені наступні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття «інформаційної революції». 2. Соціальні аспекти етапів інформаційної революції. 3.Сучасний розвиток інформаційних технологій . 	2

8. Методи навчання

Під час викладання дисципліни у формі лекції, використовуються наступні методи:

- пояснювально-ілюстративний метод, який надає знання під час лекції, з навчальної або методичної літератури, або з використанням мультіплексарного комплексу.
- репродуктивний метод, який передбачає наслідування інструкцій, приписань, правил в аналогічних, подібних з показаним зразком ситуаціях;
- евристичний, метод, надає змогу активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або сформульованих самостійно) пізнавальних завдань;

- наочний метод забезпечує спостереження за предметом вивчення та наочні приклади (ілюстрування, показ інформаційних матеріалів/текстів).

Під час проведення семінарських занять використовуються такі методи та технології викладання, як:

- бліцопитування за питаннями семінару,
 - оприлюднення рефератів за темою семінару,
 - виступи з доповідями за результатами виконання індивідуальних завдань,
 - виступи з доповідями додаткових завдань, дискусії за ключовим питаннями.
- Основними формами й методами самостійної роботи студентів з дисципліни є повторення питань тем лекційних занять за конспектом лекцій, опрацювання основної літератури, виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань, виконання додаткових завдань (за бажанням).

9. Методи контролю

Результати навчання студентів оцінюються за шкалою Університету (0-100, з урахуванням необов'язкових завдань – 120 балів) та національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») у формі диференційований залік.

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних (семінарських) занять.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення вивчення дисципліни.

Під час вивчення даної дисципліни використовуються наступні форми поточного контролю: усне бліцопитування з питань семінарського заняття; виконання тестових завдань.

Під час вивчення даної дисципліни використовується така форма семестрового контролю як **екзамен**

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за шкалою Університету (0-100, з урахуванням необов'язкових завдань – 120 балів), національною шкалою та шкалою ECTS.

10.1. Схема нарахування балів з дисципліни

Види та зміст обов'язкових завдань	Максимальна оцінка	Примітки
Виступи на семінарських заняттях	30 (3 відповіді по 10 балів)	– 8 балів – 6 балів – 5 балів
Виконання індивідуальних завдань (ІнЗ)	10 (по 5 балів за кожне ІнЗ)	4, 3, 2, 1 бал за кожне ІнЗ; мінус 1 бал за ІнЗ, здане із запізненням
Виконання тестових завдань	30 балів	1 бал за кожну правильну відповідь
Екзамен	30 (по 10 балів за повні відповіді на кожне питання білету)	по 8, 6, 4, 2, 0 балів за відповіді на кожне питання білету
Разом:	100	
Виконання додаткових (необов'язкових) завдань	20 (по 5 балів за кожне завдання)	4,3,2,1 бал за кожне завдання

Максимальний бал за виконання необов'язкових завдань – 20.

10.2. Умови нарахування балів

Для виступів з питання плану семінарського заняття або реферативної доповіді:

- оцінка «8»: при вільному творчому переказі, використанні першоджерел, вичерпних відповідях на додаткові запитання викладача;
- оцінка «6»: при частковому переказі матеріалу, вичерпних відповідях на додаткові запитання викладача;
- оцінка «4»: при частковому переказі матеріалу, неповних відповідях на додаткові запитання викладача;
- оцінка «2»: при відсутності переказу матеріалу, неповних відповідях на додаткові запитання викладача.

Для тестових завдань:

- максимальна оцінка при максимально повному виконанні тесту
- неповна оцінка диференціюється в залежності від кількості наданих (правильних відповідей);
- оцінка не виставляється, якщо тестове завдання не виконане.

Для індивідуальних навчально-дослідних завдань та додаткових (необов'язкових) завдань:

- максимальна оцінка: при максимально повному виконанні змісту завдання з використанням необхідних джерел та при належному оформленні результатів виконання завдання (електронного документу чи презентації);
- неповна оцінка: диференціюється в залежності від якості виконання та оформлення завдання;
- оцінка не виставляється: якщо завдання виконане цілком невірно (ІнЗ в цьому випадку повертається студенту на доопрацювання).

Для теоретичних питань:

- максимальна оцінка: при повному викладенні змісту питання, з наведенням (при потребі) адекватних прикладів;
- неповна оцінка: диференціюється в залежності від повноти викладення змісту питання, наявності прикладів;
- оцінка не виставляється: якщо відповідь на питання відсутня, або містить лише загальні речі, чи містить інформацію, яка не стосується питання.

Для практичних завдань :

- максимальна оцінка: при повному та якісному виконанні завдання;
- неповна оцінка: диференціюється в залежності від повноти та якості виконання завдання;
- оцінка не виставляється: якщо виконане завдання відсутнє, або виконане цілком невірно.

10.3. Критерії підсумкового оцінювання

Проміжок за накопичувальною шкалою Університету	Оцінка чотирибальною національною шкалою
90 та вище	відмінно
70–89	добре
50–69	задовільно
1–49	незадовільно

11. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма з дисципліни (РПНД).
2. Конспект лекцій та завдання для контролю знань.
3. Методичні вказівки до практичних робіт, завдань і вправ для самостійної роботи.
4. Набір слайдів електронних презентацій лекцій.
5. Матеріали дистанційного курсу с системі MOODLE

12. Рекомендована література

12.1. Базова

1. Ворошилов В.В. Журналистика. Базовый курс: Учебник/ В. В. Ворошилов. - 5-е изд.. - СПб.: Издательство Михайлова В.А., 2004. - 704с.
2. Гол Дж. Онлайн-журналістика/ Джим Гол. - К.: К.І.С., 2005. - 344с.
3. Даниленко С.І. Міжнародна журналістика. Репортерське спілкування: Практикум/ С.І. Даниленко. - К.: ІМВ, 2002. - 248 с
4. Дмитровський З.Є. Телевізійна журналістика: матеріали для вивчення основ тележурналістики/ З. Є. Дмитровський. - Вид. 3-тє, доп.. - Львів: ПАІС, 2009. - 224 с.
5. Європейські засоби масової інформації: Конспект лекцій для студентів спеціальності "Міжнародна інформація" спеціалізації "Європейські комунікації"/ Під ред. Є.А. Макаренка. - К.: Київський Національний університет імені Тараса Шевченка, 1999. - 229 с
6. Жадько В.О. Журналістика та основи редакторської майстерності: навчальний посібник/ В. О. Жадько. - К.: Знання, 2012. - 271 с.
7. Журналистика в мире политики: Исследовательские подходы и практика участия/ Ред.-сост. С.Г. Корконосенко. - СПб.: Изд-во Михайлова В.А., 2004. - 448 с.
8. Журналістика: словник-довідник/ автор-укладач. І. Л. Михайлин. - К.: Академвидав, 2013. - 320 с.. - (Nota bene)
9. Здоровега В.Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник/ В.Й. Здоровега. - 2-ге вид., перероб. і допов.. - Львів: ПАІС, 2004. - 268с.
10. Байденко В. И. Болонский процесс: курс лекций / В. И. Байденко. — М.: Логос, 2004. — 208 с.
11. Білецький А. О. Про мову і мовознавство: Навч. посібник / А. О. Білецький. — К.: “АртЕк”, 1996. — 224 с.
12. Болонський процес у фактах і документах (Сорбонна-Болонья-Саламанка-Прага-Берлін) / М.Ф. Степко, Я.Я. Болюбаш, В.Д. Шинкарук и др. — Тернопіль: Економічна думка, 2003. — 60 с.
13. Ветров А. А. Семиотика и ее основные проблемы [Електронний ресурс] / А. А. Ветров. — М.: Издательство политической литературы, 1968. — Режим доступу: <http://lib.vvsu.ru/books/semiotika2/>
14. Вища освіта і Болонський процес: навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти / М. Ф. Дмитриченко [та ін.]. — К.: Знання України, 2007.— 440с.
15. Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник / За ред. В. Г. Кременя. Авторський колектив: М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук, В. В. Грубінко, І. І. Бабин. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2004. — 384 с.
16. Журавський В. С. Болонський процес: головні принципи входження в Європейський простір вищої освіти: науково-методичне видання / В. С.

- Журавський, М. З. Згуровський. — К.: ІВЦ "Видавництво «Політехніка»", 2003. — 200 с.
17. Модернізація вищої освіти України і Болонський процес: матеріали до першої лекції / Уклад. М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, К. М. Левківський, Ю. В. Сухарніков. — К.: Науково-методичний центр вищої освіти, 2004. — 24 с.
18. Нестеров А. В. Философия информации / А. В. Нестеров // НТИ. Сер. 1. — 2000. — № 2. — С. 1–9. —
19. Почепцов Г. Г. Семиотика / Г. Г. Почепцов. — К.: Ваклер, 2002. — 432 с.
20. Степко М. Ф. Болонський процес і навчання впродовж життя: монографія / М. Ф. Степко, Б. В. Клименко, Л. Л. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ. — Х.: НТУ "ХПІ", 2004. — 112 с.
21. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ Л. Л. Болонський процес: цикли, ступені, кредити монографія / Л. Л. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ, Є. І. Сокол, Б. В. Клименко. — Х.: НТУ "ХПІ", 2004. — 144 с.
22. Університетська автономія: її друзі та вороги: матеріали міжнародної наукової конференції / Науковий редактор перекладу Т. Фініков; Пер. з англ. О. Заплотинська, Т. Цимбал. — К.: Таксон, 2008. — 180 с.
23. Юзвизин И. И. Основы информатиологии: учебник / И. И. Юзвизин. — М.: Высшая школа, 2000. — 517 с.

Допоміжна

24. Братко А. А. Информация и психика / Алексей Андреевич Братко, Альберт Николаевич Кочергин. — Новосибирск: Наука, 1977. — 198 с.
25. Бриллюэн Л. Наука и теория информации / Леон Бриллюэн. — М.: Гос. изд-во физ.-мат. литературы, 1960. — 392 с.
26. Брюшинкин В. Н. Логика, мышление, информация / В. Н. Брюшинкин. — Л.: Издательство Ленинградского университета, 1988. — 152 с.
27. Вацкеин Н. П. Информация. Деятельность. Мировоззрение. — Тула: Приок. кн. изд-во, 1983. — 144 с.
28. Винер Н. Кибернетика, или управление и связь в животном и машине Норберт Винер. — М.: Наука; Главная редакция изданий для зарубежных стран, 1983. — 344 с.
29. Гришкин И. И. Понятие информации: логико-методический аспект / И. И. Гришкин. — М.: Наука, 1973. — 230 с.
30. Зарецкая Е. Н. Риторика: теория и практика речевой коммуникации / Е. Н. Зарецкая. — М.: Дело, 1999. — 480 с.
31. Земан И. Познание и информация / И. Земан. — М.: Прогрес, 1966. — 254 с.
32. Карнап Р. Значение и необходимость: исследование по семантике и модальной логике / Р. Карнап; Пер. с англ. Н. В. Воробьева. — М.: Издательство иностранной литературы, 1959. — 382 с.

33. Лотман Ю. М. Статьи по семиотике культуры и искусства / Ю. М. Лотман; Сост. А. М. Григорьева; Пред. С. М. Даниэля. — СПб.: Академический проект, 2002. — 544 с.
34. Мазур М. Качественная теория информации / Марьян Мазур. — М.: Мир, 1974. — 239 с.
35. Мечковская Н. Б. Семиотика: Язык. Природа. Культура: Курс лекций. Учебное пособие для вузов / Нина Борисовна Мечковская. — М.: Издательский центр «Академия», 2008. — 432 с.
36. Моль А. Теория информации и эстетическое восприятие / Абраам Моль. — М.: Мир, 1966. — 352 с.

Інформаційні ресурси

37. Болонський процес в Україні [Електронний ресурс] // Освітній портал. — Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/bologna/>
38. Європейський освітній портал [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://eu-edu.org/>
39. Історія розвитку інформаційних технологій в Україні. Віртуальний музей [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://ukrainiancomputing.org/>
40. Партико З. В. Образна концепція теорії інформації [Електронний ресурс] / З. В. Партико. — Режим доступу: <http://www.franko.lviv.ua/ujcl/m4.htm>
41. Перелік напрямів, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2006 р. № 1719 [Електронний ресурс] // Законодавство України. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1719-2006-%EF>
42. Про вищу освіту: Закон України від 17 січня 2002 року № 2984-III (зі змінами) [Електронний ресурс] // Законодавство України. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2984-14>
43. Спільна декларація міністрів освіти Європи "Європейський простір усфері вищої освіти". Болонья, 19 червня 1999 року [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_525
44. Степанов Ю. С. Семиотика [Електронний ресурс] / Ю. С. Степанов. — М.: "НАУКА", 1971. — Режим доступу: <http://lib.vvsu.ru/books/semiotika1/>
45. Перелік спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста і магістра. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 787 [Електронний ресурс] // Законодавство України. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=787-2010-%EF>
46. 500,000 BCE to 8,000 BCE Timeline: From Cave Paintings to the Internet. A Chronological and Thematic Database on the History of Information and Media [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.historyofscience.com/G2I/timeline/>
47. The Magna Charta Observatory [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.magna-charta.org/>

